

WMS congres 2019: meer verantwoordelijkheden, meer samenwerking

PROFESSIONALISERING MR STEEDS BELANGRIJKER

Het dertiende WMS congres stond in het teken van de toegenomen verantwoordelijkheden van medezeggenschapsraden in het primair en voortgezet onderwijs en de daaruit voortvloeiende noodzaak om meer samen te werken. Met elkaar, met de bestuurder en met andere raden en organisaties die bij de school betrokken zijn. Met de komst van het instemmingsrecht in 2020 op de hoofdlijnen van de begroting moet ook de professionalisering van de (g)mr toenemen. Informatievoorziening, scholing en ondersteuning worden steeds belangrijker. Het verbaasde dan ook niemand dat het congres al voor de herfstvakantie volgeboekt was. **Leonie de Bruin**

Projectleider Kitty Ramakers van Versterking medezeggenschap, het project van de samenwerkende onderwijsorganisaties op het gebied van medezeggenschap dat samen met Stichting Onderwijsgeschillen verantwoordelijk is voor de organisatie, opende het congres. Ze benadrukte dat het een goed teken is dat elk jaar weer zoveel leden van medezeggenschapsraden en ook bestuurders en schoolleiders naar de Reehorst in Ede komen (circa 360 deelnemers) om zich te laten voorlichten over de laatste ontwikkelingen. Het succes zit hem ook vooral in het ruime aanbod aan workshops, dit jaar 47 maar liefst, die door een groot aantal (onderwijs)organisaties worden gegeven. Ramakers gaf ook aan hoe belangrijk het is dat we met elkaar ervaringen uitwisselen. Waarom zou je als (g)mr zelf het wiel uit moeten vinden als andere raden dat al hebben gedaan? Maar hoe kom je erachter dat het

wiel ergens al voor je beschikbaar is? Dat is ook de reden dat alle deelnemers op hun stoel een kaart vonden om in te vullen als ze informatie willen of een goed idee willen delen. Ook plaatst het project Versterking medezeggenschap regelmatig op infowms.nl good practices ter inspiratie voor andere medezeggenschapsraden.

Veranderingen

De projectleider ging vervolgens in op de (wettelijke) veranderingen die er in 2020 aankomen. Zo brengt de geplande afschaffing van de fusietoets, het wetsvoorstel ligt nu bij de Eerste Kamer, met zich mee dat structureel overleg over een fusie tussen de (g)mr met het bevoegd gezag verplicht wordt. Ook het adviesrecht over de groepsgrootte in het primair onderwijs en het instemmingsrecht op hoofdlijnen van de begroting hebben gevolgen voor de medezeggenschap. Versterking medezeggenschap heeft hier al op geanti-

cipeerd door een handreiking financieel beleid te publiceren op infowms.nl, omdat er veel vragen binnen komen over dit onderwerp. Het afgelopen jaar zijn er meer nieuwe handreikingen geschreven door de samenwerkende onderwijsorganisaties: de rol van de gmr bij passend onderwijs en de samenwerking tussen de gmr en mr.

Succesvolle MR-scan

Daarnaast is ook een digitale scan op infowms.nl geplaatst die (g)mr-leden kunnen invullen om te kijken hoe het ervoor staat met de medezeggenschap in hun school(organisatie). Ramakers raadde aan de scan door zoveel mogelijk (g)mr-leden te laten invullen en met elkaar in gesprek te gaan over de resultaten om erachter te komen wat goed gaat en waar ondersteuning of scholing nodig is. De scan is al vele keren ingevuld en het is interessant te zien wat er over de hele li-

nie goed gaat en wat niet. Zo blijkt dat 65 procent van de invullers aangeeft dat de informatie van het bevoegd gezag op tijd komt en dat bij 75 procent van de raden verschil is tussen de mr-vergadering en de overlegvergadering. Dit zijn twee belangrijke aspecten die verbeterd zijn ten opzichte van de evaluatie van de Wms in 2012, waaruit bleek dat het juist op deze punten niet goed gesteld was. Wat nog altijd een punt van aandacht is, zo blijkt ook uit de scan, is de communicatie met de achterban.

Ramakers sloot af met het bedanken van het ministerie voor het mogelijk maken van het congres en Stichting Onderwijsgeschillen voor de mede-organisatie. Een speciaal woord van dank was er voor directeur/bestuurder van Onderwijsgeschillen Hilde Mertens die dit jaar voor het laatst bij het congres betrokken is. Begin volgend jaar gaat zij met pensioen.

Democratie

Het woord was vervolgens aan keynote speaker Boris van der Ham, voormalig woordvoerder onderwijs voor D66 in de Tweede Kamer, voorzitter van het Humanistisch Verbond, acteur en publicist. Hij benadrukte het belang van democratie en deed dat aan de hand van de Griekse tragedie Antigone waar hij ooit een rol in

'We moeten ons blijven verenigen om ons tegen de macht op te stellen'

speelde. Griekse tragedies werden in Athene, de bakermat van de democratie, vaak opgevoerd, niet alleen ter vermaak maar vooral ook ter lering. Het verhaal gaat over leiderschap en vooral ook over het belang van het luisteren naar je volk. De koning in het stuk doet dat niet, de gevolgen zijn dramatisch. Van der Ham maakt zich op dit moment ook zorgen over een aantal

ontwikkelingen die de democratie kunnen ondermijnen. Hij signaleert een toegenomen argwaan en tweedeling tussen hoog- en laagopgeleide mensen en waarschuwt om andersdenkenden niet weg te zetten als 'dom'. Daarnaast ziet hij dat leiders en vertegenwoordigers in organisaties en verenigingen losgezongen zijn van degenen die ze vertegenwoordigen, zoals ook bleek bij de lerarenstaking en de rol van de AOb. Het gevolg is dat mensen niet meer lid worden van een bond of vereniging, omdat ze volgens Van der Ham het idee hebben dat er toch niet meer naar ze geluisterd wordt. Tot slot uitte hij zijn zorg over de democratische mentaliteit ten opzichte van de autoritaire mentaliteit. Je wilt je aan regels houden, omdat je het ermee eens

bent of omdat je weet dat ze goed tot stand zijn gekomen. Niet omdat het een strafmaatregel, dus uit angst om 'gepakt' te worden. Van der Ham gaf aan dat hij het belangrijk vindt te werken aan democratisering en dat we ons juist moeten blijven verenigen om ons tegen de macht op te stellen. Het WMS congres kan daar volgens hem een bijdrage aan leveren.

Vrolijke tips

De twee heren van DNL Theatercollectief namen het vervolgens over. Ze deden zich voor als een advies- en onderzoeksbureau op het gebied van medezeggenschap dat een boek had geschreven met adviezen voor de mr. Ze brachten deze adviezen en tips met veel humor en sterk aangezet in beeld. Hoe werf je nieuwe leden, spreek je jongeren aan en maak je medezeggenschap sexy? Wat is een goede manier van teambuilding en communicatie met de achterban? Hoe zorg je ervoor dat informatie op tijd komt en dat je belangrijke onderwerpen op de agenda krijgt? Het was herkenbaar en hilarisch. Na het plenaire deel volgden de deelnemers workshops, lezingen en sessies in drie rondes. Deze werden verzorgd door de onderwijsorganisaties, School en Veiligheid, Nederlands Centrum Jeugdgezondheid, VTOI-NVTK (de toezichthouders in het onderwijs), een mr-lid (over groepsdynamica en effectieve communicatie om de samenwerking te verbeteren) en een ambtelijk secretaris (over zijn rol als 'fokkenmaat' van de medezeggenschap). Een aantal onderwerpen sloot aan bij het thema, maar er waren ook workshops over het financieel beleid, de werkdruk, onderhandelen en het contact met de achterban. Boris van der Ham gaf een speciale masterclass over leidinggeven voor bestuurders en schoolleiders.

